

KRAJOWA WYSTAWA FILATELISTYCZNA

Komunikacja
BYDGOSZCZ
1988-05-14

Krajowa
Wystawa Filatelistyczna
„KOMUNIKACJA”
BYDGOSZCZ'88

katalog

Krajowa
Wystawa Filatelistyczna
„KOMUNIKACJA”
BYDGOSZCZ'88

katalog

ORGANIZATORZY

ZARZĄD OKRĘGU
POLSKIEGO ZWIĄZKU FILATELISTÓW
W BYDGOSZCZY

WOJEWÓDZKIE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNIKACYJNE
W BYDGOSZCZY

KOMITET ORGANIZACYJNY

MARIAN GAURA — przewodniczący

MIROSŁAW KOŚCIELAK i EDMUND WAWRZYNEK — zastępcy przewodniczącego

WIESŁAW WIĘCKOWSKI — sekretarz. MICHAŁ STRANZ — skarbnik

Członkowie

JERZY BETHKE, JAROSŁAW CZECHOWSKI, MARIAN GOGOLEWSKI, FRANCISZEK GRZEGÓROWSKI, RYSZARD KUŚ, WŁODZIMIERZ NETZEL, ALOJZY SOBCZYŃSKI

JURY

ZYGMUNT BARANOWSKI — Warszawa,

JÓZEF GRABARCZYK — Szczecin,

JANUSZ KSIĘSKI — Bydgoszcz,

LUCJAN WĘGRZYN — Gdańsk,

JÓZEF BARTOWSKI — Bydgoszcz,

BRONISŁAW JASICKI — Poznań,

ALOJZY SOBCZYŃSKI — Bydgoszcz

ASPIRANCI

HUBERT KURCZEWSKI — Bydgoszcz, ZBIGNIEW WACHOWSKI — Bydgoszcz,

EDMUND WAWRZYNEK — Bydgoszcz

WYSTAWA CZYNNNA OD 1988.05.14—22 W SALI PRZY UL. TORUŃSKIEJ 278 W GODZ. 11—18.

Dojazd z Dworca Głównego PKP oraz dworca PKS tramwajem nr 100 (zielonym). Odjazdy od godziny 10 co godzinę.

- OTWARCIE WYSTAWY: 1988.05.14, godz. 11.00
 - ZAMKNIĘCIE WYSTAWY: 1988.05.22, godz. 12.00
-

IMPREZY TOWARZYSZĄCE

1988.05.14, godz. 10 — uruchomienie zabytkowych tramwajów na pętli przy Dworcu Głównym PKP

1988.05.15, godz. 10 — spotkanie członków Klubu Zainteresowań PZF „Kolejnictwo”

godz. 15 — ogłoszenie wyników konkursu rysunkowego dla młodzieży na projekt znaczka nawiązujący do 100-lecia komunikacji miejskiej w Bydgoszczy

1988.05.19, godz. 17 — spotkanie bydgoskiej młodzieży z Komisją Młodzieżową przy ZO w Bydgoszczy, w programie m.in.: konkursy i quizy

1988.05.20, godz. 17 — spotkanie założycielskie Koła PZF przy Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym w Bydgoszczy

1988.05.21, godz. 17 — losowanie nagród w premiowej sprzedaży katalogów i ogłoszenie wyników w konkursie publiczności na najładniejszy eksponat wystawy

HENRYK KACZMARCZYK

100 LAT KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ BYDGOSZCZY

Krajowa Wystawa Filatelistyczna „Komunikacja’ 88” jest jedną z imprez towarzyszących obchodom znaczącego dla przygotowującego się uroczystości 650-lecia nadania praw miejskich — miasta Bydgoszczy jubileuszu 100-lecia komunikacji miejskiej zasługuje na uwagę nie tylko załogi przedsiębiorstwa ale i korzystającego z jej usług społeczeństwa miasta. I nie tylko zresztą samej Bydgoszczy. Niezależnie od oceny jakości usług, niezależnie od niedomogów, wynikających zresztą ze stale rosnących potrzeb rozwijającego się miasta, komunikacja miejska jest warunkiem normalnego życia jego mieszkańców.

18 maja 1888 roku na ulicach Bydgoszczy pojawił się pierwszy tramwaj konny. Na trasie — od dworca kolejowego do Welnianego Rynku — z przedłużeniem do bram miasta, ku rejonowi ul. Poznańskiej, rozpoczęły stałe kursy 4 konne wozy tramwajowe. Już w 1896 r. wprowadzono na wszystkie trasy tramwaj elektryczny. Jedynie w Gdańsku pojawił się on wcześniej, bo w 1894 r.

Poznań, Katowice, Kraków, Łódź i Warszawa uruchomiły trakcję elektryczną później niż w Bydgoszczy.

Tabor niestety od początku nie należał do pierwszej jakości, bowiem większość wozów docierała w wyniku przerzutu z innych miast niemieckich. W latach tych — jak wynika z kronikarskich zapisów — w zarządzie pracowali prawie sami Niemcy, natomiast w oddziałach ruchu dominowali tramwajarze i konduktorzy

KARTKA POCZTOWA

Kd.

Janusz Krupski

ul. Kopcińskiego 22 612

85-322

BYDGOSZCZ

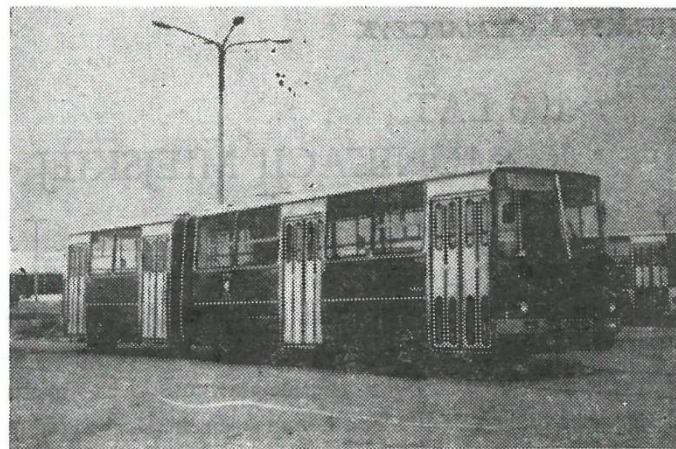
Okr. U. K. P-a.

Jeden z dodruków na kartce pocztowej popularyzujący jubileusz WPK oraz KWF „Komunikacja’ 88”.

— Polacy, którzy wzięli aktywny udział w przygotowaniach do wyzwolenia miasta. Po początkowym rozwoju lata kryzysu przyniosły zastój w rozwoju komunikacji miejskiej a sytuacja bytowa i warunki pracy spowodowały w 1924 r. wielki strajk tramwajarzy i pracowników użyteczności publicznej. Była to ciężka praca, szczególnie dla motorniczych, gdyż hamowanie odbywało się wyłącznie przy pomocy hamulca ręcznego a pierwsze pomosty zbudowano dopiero w latach trzydziestych. W 1928 r. tramwaje miejskie przejął Zarząd Miejski w 1937 r. pojawiły się na trasach pierwsze autobusy komunikacji miejskiej. W 1938 r. tramwaje miejskie przewiozły przeszło 3 mil. pasażerów. W 1939 r. natomiast na 4 liniach kursowało łącznie 37 wozów silnikowych i 24 przyczepy.

Pierwsze lata powojenne były niezwykle ciężkie. Układy linii nie uległy zmianie a tabor wyeksploatowano podczas okupacji do maksimum. Ale już w 1945 r. liczba pasażerów wyniosła 3 mil., w 1954 aż 42 mil. a w 1977 z usług Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego skorzystało przeszło 201 mil. pasażerów.

Przełomowym dla rozwoju komunikacji był rok 1953, w którym powołano samodzielne przedsiębiorstwo — MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNIKACYJNE oraz oddano do użytku linię tramwajową „Brdą” o długości torowiska większej od całej dotychczasowej sieci torowisk miasta. W 1975 r. MPK —

Autobus linii „51” za chwilę wyruszy na trasę. Wprawdzie przed 100 laty autobusy jeszcze nie kursowały, ale współcześnie dominują one, zwłaszcza na długich trasach.

przekształcone w WOJEWÓDZKIE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNIKACYJNE — przejęło nadzór nad całością komunikacji w województwie z oddziałami w Bydgoszczy, Inowrocławiu (komunikacja miejska utworzona w 1912) i Chojnicami (komunikacja miejska w 1969 r.).

W 1976 r. ogólnopolska konferencja na temat „Zagadnienia rozwoju komunikacji miejskiej w Bydgoszczy” określa w sposób kom

pleksowy potrzeby rozwojowe sieci komunikacyjnej miasta a rok później na ulicach Bydgoszczy pojawiają się pierwsze „Berliety” tramwaje „105N”. W 1984 r. Ogólnopolska Naukowo-Techniczna Konferencja Stworzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji Miejskiej przedkłada władzom miejskim koncepcję rozwoju komunikacji miejskiej i układu ulicznego — a jest on bardzo skomplikowany — miasta do 2010 roku. Rok później „Uchwała” Sesji MRN w Bydgoszczy nr VI/85 zatwierdza „Program rozwoju komunikacyjno-drogowego do 1990 roku”.

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, które w 1986 roku uruchomiło kompleksową Bazę Autobusową przy ul. Inowrocławskiej, wkracza więc w drugie stulecie swej działalności dysponując określonym i realnym, aczkolwiek trudnym programem, dalszego rozwoju sieci komunikacyjnej w Bydgoszczy. Budzi to nadzieję mieszkańców miasta, którzy z niecierpliwością oczekują budowy szybkiej kolei miejskiej, zabezpieczającej potrzeby przewozowe dla nowej, 140-tysięcznej dzielnicy w Fordonie oraz usprawnienia całości komunikacji na osi wschód — zachód.

Licząca przeszło 3 tys. osób załoga WPK, odznaczonego w 1976 r. odznaką honorową „Za szczególne zasługi dla województwa bydgoskiego”, uczestniczy też w życiu społecznym zakładu. Działa przy WPK prężne ognisko TKKF, które jako rada „Ogniwa” zdobywa w kraju I miejsce, 40 lat działa Klub Racjonalizacji i Techniki, żywą działalność prowadzi klub kultury.

JANUSZ KSIĘSKI

SPOTKANIE FILATELISTYCZNYCH POKOLEŃ

„Filatelistyce, Maratonowi dużo zawdzięczam”. Te słowa wypowiedział 4.07.1987 r. podczas spotkania w Internacie Technikum Kolejowego w Bydgoszczy Wiesław KACZANOWSKI z Katowic, laureat grupy starszej IV „Maratonu Filatelistycznego” (temat: „Ruch robotniczy i jego przywódca”) z 1966 r. w Zakopanem.

Ale zanim doszło do tego spotkania upłynęło wiele nerwowych miesięcy. Wymyślili je kol. kol.: Zygmunt WIATROWSKI i Ryszard BELCZYK w momencie, gdy Zarząd Główny Polskiego Związku Filatelistów powierzył Bydgoskiemu Okręgowi PZF organizację XXV finału Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego. A że jubileuszowy, więc zrodził się pomysł cyklu imprez pod nazwą „XXV-lecie Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego”. I w ramach tego cyklu spotkanie laureatów wszystkich grup wiekowych z poprzednich konkursów. Uwzględniając zmiany ilości grup wiekowych i jeden konkurs bez finału łącznie doliczono się 47 laureatów.

Dwoili się i troili Ryszard BELCZYK i Michał STRANZ prowadząc korespondencję z wszystkimi Komisjami Młodzieżowymi okręgów PZF aż wreszcie ustalono 29 adresów, z których 14 okazało się jeszcze aktualnymi. Ano cóż, laureaci podorastali, pokończyli studia, pozmieniały adresy, niegdyś dziewczynki powychodziły za mąż i pozmieniały nazwiska. Tak czy siak przyjechało ich na zaproszenie organizatorów do Bydgoszczy *dziewięciu*. No i odbyło się spotkanie z Prezydium ZG PZF, a wśród nich z wiceprezesami — Władysławem FARBOTKĄ, Józefem SZYDŁĄ Ludwikiem MALENDOWICZEM, z sekretarzem ZG — Andrze-

Prezydium ZG PZF obraduje 1987.07.04 w Sali Senatu Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Od lewej: Stanisław SADOWSKI — przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego, Władysław MICHAŁOWSKI, Władysław FARBOTKO — wiceprezes ZG, Zygmunt WIATROWSKI — członek Prezydium ZG, Józef SZYDŁO — wiceprezes ZG, prowadzi obrady, Andrzej KOPCZYŃSKI — sekretarz ZG, Ryszard SZYMAŃSKI — skarbnik ZG, Jan RYBLEWSKI, Piotr MIKUNDA — przew. Komisji Młodzieżowej ZG PZF, Janusz KSIĘSKI — prezes Zarządu Okręgu PZF w Bydgoszczy, Alojzy SOBCZYŃSKI — sekretarz ZO PZF w Bydgoszczy. Temat wiodący — oczywiście problematyka młodzieżowa.

jem KOPCZYŃSKIM, skarbnikiem ZG — Ryszardem SZYMAŃSKIM i członkami: Kazimierzem PAŚKĄ i Władysławem MICHAŁCWSKIM. Okręg Bydgoski reprezentowali: prezes — Janusz KSIĘSKI, wiceprezes — Józef BARTOWSKI, sekretarz — Alojzy SOBCZYŃSKI i skarbnik — Wiesław WIĘCKOWSKI. Bacznie przysłuchiwał się prowadzonemu przez I wiceprezesa ZO PZF w Bydgoszczy i członka Prezydium ZG PZF — doc dra hab. Zygmunta WIATROWSKIEGO przewodniczący — i członkowie — Komisji Młodzieżowej ZG PZF — inż. Piotr MIKUNDA.

A było czego słuchać, gdyż głos zabierali kolejno wszyscy obecni laureaci. Od „*najstarszych*” — oczywiście stażem. A więc finaliści obu grup wiekowych *Maratonu* z 1964/1965 r. (finał w Szczecinie, „*Tysiąclecie państwa polskiego*” (Krystyna Koszykowska z Rudy Śląskiej) wówczas okręg Łódź, w dokumentach pod nazwiskiem

Gierczyńska) do dzisiaj przechowuje komplet pamiątek i wycinki prasowe ze swego finału a nawiązana wówczas przyjaźń z jednym z finalistów trwa niezmiennie do dziś. Znaczkę zbiera i liczy, że gdy będzie więcej czasu włączy się do bardziej aktywnej pracy w Związku. Jest nauczycielką i nawet próbowała w szkole, w której pracuje założyć MKF. Życzymy jej, aby ten zamiar się powiódł. Laureat grupy młodszej — Leszek Buda, podczas drugiego startu w Maratonie przeżył rozczarowanie związane z jego przebiegiem, na pewien więc czas odszedł od filatelistyki. Ale wrócił już do niej i następnego dnia dokładnie analizował eksponaty na KWF „*Musicaliana 87*”, zastanawiając się nad kształtem swego przyszłego eksponatu. A m.in. interesują go elementy numizmatyczne na znakach pocztowych.

Właściwie kontakt z filatelistyką — bardziej aktywny lub bierny — mają wszyscy. ANDRZEJ HUCZYŃSKI z Wrocławia (wówczas Opole) — laureat grupy młodszej z 1972 r. z Olsztyna („Mikołaj Kopernik, jego życie i dzieło”), młodziutka lekarka z Gorzowa (wówczas Koszalin) — Grażyna ADAMIAK-BRYCH — laureatka grupy młodszej z 1976 r. w Bydgoszczy („Zabytki kultury polskiej”), Andrzej RUDNICKI z Drawskiego Pomorskiego — laureat grupy najmłodszej z 1979 r. w Poznaniu (*Sztuka i zwyczaje ludowe*) i Andrzej WOJTASZEK z Kraśnika Lubelskiego — laureat grupy najstarszej finału w 1981 r. w Białymstoku (*Twórcy literatury polskiej*). Jarosław LOTARSKI z Koszalina — laureat

grupy młodszej z finału w 1983 r. w Wałbrzychu (*Fauna Polski*), z 1984 r. w Białymstoku (*40-lecie PRL — nauka i technika*) oraz w 1985 r. w Gdańsku (*Nigdy więcej wojny*), a także laureat grupy starszej z finału w 1986 r. w Tarnowie (*Pokój dzieciom*) startował jeszcze i w tym roku w Bydgoszczy (*Muzyka polska*), zajmując wysokie miejsce, a Piotr POBIEGA z Ostrowca Świętokrzyskiego (Kielce) — laureat grupy starszej finału z 1984 r. już nie startuje, ale jest opiekunem MKF przy Domu Kultury i członkiem Komisji Młodzieżowej w swoim Okręgu.

Ta, utrzymana — zwłaszcza, że powoływano się na kontakty z innymi finalistami — więź z filatelistyką nie tylko cieszy. Jest dowodem, że konkursy wiążą ze zbieractwem znaków pocztowych silniej, niż można by to teoretycznie zakładać. Sam start w konkursie, a cóż dopiero sukcesy, rzutują silnie na środowisko i rodzinę. Na przykład siostra p. Grażyny już startowała ostatnio w półfinale konkursu. Może spotkamy się z nią w finale, a jeżeli nie to kontakt emocjonalny z filatelistyką został już nawiązany. A to jest kontakt najsilniejszy.

Z radością wspominali ci, którzy mieli dwutygodniowe zgrupowanie, jak wiele wrażeń nie tylko filatelistycznych utrwaliło się w ich pamięci, jak wiele, trwałych, osobistych kontaktów zostało podczas imprezy nawiązanych. Chyba jest to jednak wkład Związku, który może po latach zaowocować w sposób niewymierny cyframi ale znaczący.

Zrodziła się też kwestia, którą chyba rozstrzygnie Komisja Młodzieżowa Zarządu Głównego PZF. Nie wszyscy laureaci otrzymali Złote Odznaki MKF. Dobrze, że się nimi nie szafuje, że poprzeczka ich uzyskania jest wysoka, ale zwyczajcy ogólnopolskiego finału... Chyba sobie na nią zasłużyli.

Bo większość została naszemu ruchowi wierna, bo czytają *Filatelistę*, kupują katalogi, wzbogacają zbiory, zwiedzają wystawy. Większość, gdyż uczestnicy mówili również w imieniu wielu nieobecnych, którzy na pewno wezmą udział w następnym spotkaniu.

Ale takie spotkanie na pewno było bardziej potrzebne działaczom. Fragment autentycznego życia, możliwość zorientowania się w zainteresowaniach młodzieży, jej wrażliwości i zaangażowania. Tylko bowiem w takich sytuacjach można sprawdzić, na ile konkursowa forma działania oraz zgrupowania rzutują na przyrost nowych kadr działaczy społecznych w polskiej filatelistyce. Warto było tych wypowiedzi byłych laureatów, pełnych pasji i troski o przyszłość filatelistyki wysłuchać.

SPIS WYSTAWCÓW

I. KLASA POZAKONKURSOWA

A. KLASA HONOROWA

1. Michał STRANZ, Bydgoszcz — *Historia poczty bydgoskiej*
2. Piotr WODNIK, Wrocław — *Kolejnictwo*

B. KLASA JURORÓW I ASPIRANTÓW

3. Józef GRABARCZYK, Szczecin — *Bezpieczeństwo na drogach*

II. KLASA KONKURSOWA

A. PRACOWNICY WPK, PKP, PKS

4. Bodan BALCEROWICZ, Czeladź — *Fauna krainy paleo-arktycznej*
5. Wojciech BARTOSZEWICZ, Bydgoszcz — *Ambulanse pocztowo-kolejowe*
6. Kazimierz BOGDANOWICZ, Lublin — *Świat na szynach*
7. Bolesław BOBULA, Przemyśl — *Listy przedfilatelistyczne z ziem polskich*
8. Siergiej GERASIMIUK, Białystok — *Kolejnictwo*

9. Grzegorz KAMIENSKI, Bydgoszcz — *Zwierzęta chronione*
10. Bogdan KAŻMIERCZAK, Bydgoszcz — *NRD*
11. Zbigniew KAR CZ, Zielona Góra — *Świat szyn*
12. Janusz KOPUT, Lublin — *Stemple i „erki” poczt działających na terenach kolejowych*
13. Janusz KOPUT, Lublin — *Kolejnictwo*
14. Aleksy NOWACZYŃSKI, Gdańsk — *Kolejnictwo polskie*
15. Jerzy ROŻKO, Przemyśl — *Kolejnictwo w Polsce*
16. Krzysztof SADOWSKI, Lublin — *Elektryczność, twórcy, zastosowanie*
17. Mikołaj SAWCZAK, Przemyśl — *Wyścig Pokoju*
18. Franciszek SOŁGA, Katowice — *Lokomotywy parowe*
19. Jan WIETRASZUK, Wrocław — *Statki: historia, rozwój*
20. Piotr WIECZOREK, Warszawa — *Festiwale studentów*
21. Leszek WINCENCIAK, Poznań — *Koleje żelazne*
22. Jerzy ZADUROWICZ, Bytom — *Pieczenie, kasowiki na Śląsku w XIX w.*
23. Jerzy ZADUROWICZ, Bytom — *Poczty kolejowe*

B. CZŁONKOWIE PZF

24. Lech BARTKOWIAK, Świecie — *Z ziemi na księżyc*
25. Krzysztof BRZOZOWSKI, Kłodzko — *Transport mechaniczny*

26. Kazimierz BURZYŃSKI, Łomża — *Motoryzacja w służbie poczty*
27. Bogdan CYMERYYS, Warszawa — *Bezpieczeństwo na drogach przede wszystkim*
28. Henryk DEJA, Bytom — *Historia lotnictwa*
29. Władysław FARBOTKO, Łódź — *Bezpieczeństwo ruchu drogowego*
30. Stanisław GŁOWIŃSKI, Warszawa — *Połączenia pocztowo-kolejowe Warszawy*
31. Jarosław KAZIŃSKI, Sopot — *Statki powietrzne*
32. Ryszard KUŻMICKI, Łódź — *Poczty lotnicze w Polsce*
33. Stanisław ŁAPUĆ, Białystok — *Geneza transportu*
34. Jan MORKISZ, Oświęcim — *Rozwój kolejnictwa*
35. Krystyn MRÓZ, Bydgoszcz — *Stemple urzędu pocztowego Bydgoszcz 1*
36. Aleksy PYTLA, Warszawa — *Łączność i komunikacja w szwajcarskiej dokumentacji filatelistycznej*
37. Hubert RUPIK, Rybnik — *Dzieje żaglowca*
38. Wiesław RYSZAWY, Warszawa — *Motoryzacja Polski*
39. Aleksander STEPANCZENKO, Białystok — *Transport w maxymafili*
40. Zbigniew SKARŻYŃSKI, Poznań — *Motoryzacja*
41. Ludwik SAMSEL, Warszawa — *Na straży mienia i bezpieczeństwa drogowego*

42. Włodzimierz SZUBKA, Częstochowa — *Transport kolejowy*
43. Henryk SCHMIDT, Wrocław — *Kolejnictwo*
44. Marian SWIDERSKI, Poznań — *Lokomotywy*
45. Leopold ZYCH, Mierzęcice — *Ostemplowania poczt kolejowych*
46. Stanisław SWIDERSKI, Poznań — *Rozwój i zastosowanie transportu drogowego*

C. EKSPONATY MŁODZIEŻOWE

Grupa wiekowa 12–13 lat

47. Joanna KOPEĆ, Białystok — *Tabor kolejowy*

Grupa wiekowa 14–15 lat

48. MKF nr 46 przy MDK, Tczew — *Drogi żelazne*
49. Artur RÓŻYCKI, Tczew — *Po wodzie, lądzie i powietrzu*
50. Tomasz i Michał ŻUROWSCY, Bydgoszcz — *Historia parowozu*
51. MKF przy Szkole Podstawowej nr 17, Koszalin — *Samochody*

Grupa wiekowa 16–18 lat

52. MKF przy MDK, Koszalin — *Człowiek opanował przestrzeń*
53. Jarosław GAURA, Bydgoszcz — *Z historii kosmosu*

54. A. GRZYWIŃSKI — *Statki*
55. Joanna MIODOŃSKA, Gliwice — *Transport*
56. Marian WAWRZYŃKOWSKI, Koszalin — *Po żelaznej drodze*
57. Robert URBANEK, Lublin — *Lokomotywy*

D. EKSPONATY FILUMENISTYCZNE

58. Wojciech BARTOSZEWICZ, Bydgoszcz — *Ptaki*
59. Dorota MISZKUĆ, Białystok — *Bezpieczeństwo na drogach*
60. Marian GAURA, Bydgoszcz — *Bezpieczeństwo na drogach*
61. Marian GAURA, Bydgoszcz — *Historia samochodu osobowego*
62. Stefan STAWARZ, Opole — *Postęp techniczny w komunikacji*
63. Janusz SZCZEPAŃSKI, Lublin — *Lokomotywy*
64. Janusz SZCZEPAŃSKI, Lublin — *Historia samolotu*

